2025/1340

9.7.2025.

ODLUKA VIJEĆA (ZVSP) 2025/1340

od 8. srpnja 2025.

o mjeri pomoći u okviru Europskog instrumenta mirovne pomoći za potporu Oružanim snagama Cabo Verdea

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji, a posebno njegov članak 28. stavak 1. i članak 41. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku,

budući da:

(1) Odlukom Vijeća (ZVSP) 2021/509 ([1]) uspostavljen je Europski instrument mirovne pomoći („Instrument”) kako bi države članice financirale djelovanja Unije u okviru zajedničke vanjske i sigurnosne politike u cilju očuvanja mira, sprečavanja sukoba i jačanja međunarodne sigurnosti na temelju članka 21. stavka 2. točke (c) Ugovora. Na temelju članka 1. stavka 2. Odluke (ZVSP) 2021/509 Instrument se osobito upotrebljava za financiranje mjera pomoći kao što su djelovanja za jačanje kapaciteta trećih država te regionalnih i međunarodnih organizacija povezanih s vojnim i obrambenim pitanjima.

(2) More uz obalu zapadne Afrike i dalje je zahtjevno okružje u kojem piratstvo, oružana pljačka na moru, otmica pomoraca, nezakoniti, neprijavljeni i neregulirani (NNN) ribolov, krijumčarenje droga i oružja te trgovina drogama i oružjem, kao i transnacionalni organizirani kriminal predstavljaju važnu i sve veću prijetnju pomorskoj sigurnosti. To utječe na slobodu plovidbe, ugrožava glavne trgovinske rute, održivi razvoj cijele regije i ekonomsku egzistenciju stanovništva te dovodi do narušavanja okoliša i bioraznolikosti.

(3) Zbog svojeg golemog isključivog gospodarskog pojasa i geostrateškog položaja na čvorištu Atlantskog oceana na kojem se Afrika spaja s Europom i Sjevernom i Južnom Amerikom, Cabo Verde i dalje je osobito izložen različitim prijetnjama, koje uključuju pomorsko piratstvo, terorizam, trgovinu drogom, trgovinu ljudima, kibernetički kriminal i ribolov NNN. Jačanje Oružanih snaga Cabo Verdea važan je element za omogućivanje i podupiranje napora u području pomorske sigurnosti u Cabo Verdeu te u regiji Atlantika i regiji Gvinejskog zaljeva.

(4) Na 13. ministarskom sastanku u okviru posebnog partnerstva Europske unije i Cabo Verdea održanom u Bruxellesu 31. siječnja 2025. ta su dva partnera ponovno potvrdila svoj angažman na jačanju uzajamne suradnje u okviru stupa sigurnosti i stabilnosti u cilju definiranja pojačanog koncepta za sigurnost, u skladu s integriranim pristupom Unije.

(5) Visoki predstavnik Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku 10. ožujka 2025. primio je zahtjev Cabo Verdea za pomoć Unije Oružanim snagama Cabo Verdea u nabavi ključne opreme i usluga za jačanje sposobnosti Obalne straže Cabo Verdea.

(6) Mjere pomoći trebaju se provoditi uzimajući u obzir načela i zahtjeve utvrđene u Odluci (ZVSP) 2021/509, osobito uzimajući u obzir usklađenost sa Zajedničkim stajalištem Vijeća 2008/944/ZVSP ([2]), te u skladu s pravilima za izvršenje prihoda i rashoda koji se financiraju u okviru Instrumenta.

(7) Vijeće ponovno potvrđuje svoju odlučnost u zaštiti, promicanju i ostvarivanju ljudskih prava, temeljnih sloboda i demokratskih načela te jačanju vladavine prava i dobrog upravljanja, u skladu s Poveljom Ujedinjenih naroda, Općom deklaracijom o ljudskim pravima i međunarodnim pravom, posebno međunarodnim pravom u području ljudskih prava i međunarodnim humanitarnim pravom,

([1]) Odluka Vijeća (ZVSP) 2021/509 od 22. ožujka 2021. o uspostavi Europskog instrumenta mirovne pomoći i o stavljanju izvan snage Odluke (ZVSP) 2015/528 (SL L 102, 24.3.2021., str. 14., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/509/oj).

([2]) Zajedničko stajalište Vijeća 2008/944/ZVSP od 8. prosinca 2008. o definiranju zajedničkih pravila kojima se uređuje kontrola izvoza vojne tehnologije i opreme (SL L 335, 13.12.2008., str. 99., ELI: ELI: http://data.europa.eu/eli/compos/2008/944/oj).

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Uspostava, ciljevi, područje primjene i trajanje

1. Uspostavlja se mjera pomoći u korist Cabo Verdea („korisnik”) koja se financira u okviru Europskog instrumenta mirovne pomoći („Instrument”) („mjera pomoći”).

2. Ciljevi su mjere pomoći sljedeći:

(a) jačanje suradnje Unije i Cabo Verdea u području sigurnosti i obrane;

(b) doprinos unapređenju ukupnih sigurnosnih i obrambenih kapaciteta Oružanih snaga Cabo Verdea radi zaštite suvereniteta Cabo Verdea na moru i poboljšanja regionalne pomorske sigurnosti, a time i bolje zaštite pomorskih plovila i resursa, obalnog stanovništva i njihovih sredstava za život; i

(c) jačanje potencijala Cabo Verdea u pogledu njegova sudjelovanja u operacijama zajedničke sigurnosne i obrambene politike Unije te doprinosa zajedničkim djelovanjima u okviru strukture iz Yaoundéa.

3. Kako bi se postigli ciljevi utvrđeni u stavku 2., mjerom pomoći financiraju se sljedeće vrste opreme koja nije namijenjena za primjenu smrtonosne sile i sljedeći materijali i usluge:

(a) oceansko ophodno plovilo; i

(b) tečajevi osposobljavanja u području tehnika upravljanja zrakoplovom i/ili održavanja zrakoplova.

Mjerom pomoći financiraju se i povezani materijali i usluge, uključujući, prema potrebi, tehničko osposobljavanje.

4. Mjera pomoći traje 48 mjeseci od datuma donošenja ove Odluke.

Članak 2.

Financijski aranžmani

1. Financijski referentni iznos namijenjen pokrivanju rashoda povezanih s mjerom pomoći iznosi 12 000 000 EUR.

2. Svim se rashodima upravlja u skladu s Odlukom (ZVSP) 2021/509 i pravilima za izvršenje prihoda i rashoda koji se financiraju u okviru Instrumenta.

Članak 3.

Aranžmani s korisnikom

1. Visoki predstavnik Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku („Visoki predstavnik”) dogovara potrebne aranžmane s korisnikom kako bi se osiguralo da korisnik poštuje zahtjeve i uvjete utvrđene ovom Odlukom, što je uvjet za pružanje potpore u okviru mjere pomoći.

2. Aranžmani iz stavka 1. uključuju odredbe kojima se korisnika obvezuje da osigura:

(a) da jedinice Oružanih snaga Cabo Verdea koje primaju potporu u okviru mjere pomoći poštuju relevantno međunarodno pravo, posebno međunarodno pravo u području ljudskih prava i međunarodno humanitarno pravo;

(b) pravilnu i učinkovitu upotrebu sve imovine pružene u okviru mjere pomoći u svrhe za koje je imovina pružena;

(c) dostatno održavanje sve imovine pružene u okviru mjere pomoći kako bi se osigurale njezina upotrebljivost i operativna dostupnost tijekom njezina vijeka trajanja;

(d) da se imovina pružena u okviru mjere pomoći ne izgubi ni ne prenese na osobe ili subjekte koji nisu utvrđeni u tim aranžmanima.

3. Aranžmani iz stavka 1. uključuju odredbe o suspenziji i ukidanju potpore u okviru mjere pomoći u slučaju da se utvrdi da je korisnik prekršio obveze utvrđene u stavku 2.

Članak 4.

Provedba

1. Visoki predstavnik odgovoran je za osiguravanje provedbe ove Odluke u skladu s Odlukom (ZVSP) 2021/509 i u skladu s pravilima za izvršenje prihoda i rashoda koji se financiraju u okviru Instrumenta i integriranim metodološkim okvirom za procjenu i utvrđivanje potrebnih mjera i kontrola za mjere pomoći u okviru Instrumenta.

2. Aktivnosti iz članka 1. stavka 3. ove Odluke provodi Ministarstvo nacionalne obrane Portugalske Republike.

Članak 5.

Praćenje, kontrola i evaluacija

1. Visoki predstavnik prati korisnikovo poštovanje obveza utvrđenih u članku 3. To se praćenje upotrebljava kako bi se pružio uvid u kontekst i rizike od kršenja obveza utvrđenih u članku 3. i kako bi se doprinijelo sprečavanju takvih kršenja, što uključuje povrede međunarodnog prava u području ljudskih prava i međunarodnog humanitarnog prava od strane jedinica Oružanih snaga Cabo Verdea koje primaju potporu u okviru mjere pomoći.

2. Kontrola opreme i materijala nakon otpreme organizirana je kako slijedi:

(a) provjera isporuke, pri čemu snage koje su krajnji korisnik pri prijenosu vlasništva moraju potpisati potvrde o isporuci u okviru Instrumenta;

(b) izvješćivanje, pri čemu korisnik jednom godišnje mora izvješćivati o aktivnostima provedenima s opremom, materijalima i uslugama pruženima u okviru mjere pomoći i o inventaru predmeta koji su određeni sve dok Politički i sigurnosni odbor (PSO) ne procijeni da takvo izvješćivanje više nije potrebno;

(c) posjeti na licu mjesta, pri čemu korisnik na zahtjev Visokog predstavnika i revizorâ u okviru Instrumenta mora omogućiti pristup kako bi se provele provjere na licu mjesta i revizije u okviru Instrumenta.

3. Visoki predstavnik po završetku mjere pomoći provodi završnu evaluaciju kako bi se ocijenilo je li mjera pomoći doprinijela postizanju ciljeva utvrđenih u članku 1. stavku 2.

Članak 6.

Izvješćivanje

Tijekom razdoblja provedbe Visoki predstavnik PSO-u podnosi šestomjesečna izvješća o provedbi mjere pomoći, u skladu s člankom 63. Odluke (ZVSP) 2021/509. Administrator za mjere pomoći redovito obavješćuje Odbor za Instrument osnovan Odlukom (ZVSP) 2021/509 o izvršenju prihoda i rashoda, u skladu s člankom 38. te odluke, među ostalim pružanjem informacija o uključenim dobavljačima i podugovarateljima.

Članak 7.

Suspenzija i ukidanje

1. PSO može odlučiti u cijelosti ili djelomično suspendirati provedbu mjere pomoći u skladu s člankom 64. Odluke (ZVSP) 2021/509.

2. PSO može preporučiti da Vijeće ukine mjeru pomoći.

Članak 8.

Stupanje na snagu

Ova Odluka stupa na snagu na dan donošenja.

Sastavljeno u Bruxellesu 8. srpnja 2025.

Za Vijeće

Predsjednica

S. LOSE